

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

ERDELYI MAGYARÁG

Mongól seregek szétverték a határmenti mandzsu állásokat

Ezer főnyi mongol csapat négy harci kocsi támogatásával véres harcokat vív Mandzsukuo területein

Vladivosztok, február 17.

Mandszuria kormánya felszólítást intézett külső Mongolia kormányához, hogy a Buir tótól északra fekvő területeket haladéktalanul ürítse ki. Ezt a vidéket ugyanis tegnap mongol és szovjet csapatok szállották meg.

A Reuter-iroda jelentése szerint a mandzsu-mongol határon a háború tovább tart. A jelentés közli, hogy mintegy ezer főből álló mongol hadsereg négy páncéloskocsi védelme alatt mandzsu területre rontottak be és ott véres harcot vívtak a határőrökkel, amelynek során sikerült

több határmenti állást megszállaniok. A mandzsu csapatok megerősítést kapak és újabb harc fejlődött ki, amelynek kimenetele a jelentés pillanatában még nem ismeretes.

A tokiói lapoknak kormányrendelettel tiltották el, hogy a harc lefolyásáról híreket közöljenek.

Ugyanekkor azonban Tokióból olyan jelentések látnak napvilágot, amelyek a helyzet lényeges enyhülésére akarnak következtetni. Hirota japán külügyminiszter ugyan is olyan értelmű nyilatkozatot tett, hogy Japán szívesen kötne Oroszországgal egy

két három évre szóló meg nem támadási szerződést, feltéve, hogy a szovjet visszavonja csapatait a mandzsu határról. A Kvantung hadsereg és a mandzsu kormány ugyan még nem adta ehhez hozzájárulását, de mint hogy mind a kétféle 100 százalékosan japán befolyás alatt áll, nem lehet kétséges ez a hozzájárulás sem.

Egy tokiói lap jelentése szerint japán politikai körökben szívesen fogadják azt a hírt is, hogy Litvinov szovjet külügyi népbiztos Tokióba megy. A lap hangsúlyozza, hogy a közvetlen tárgyalások fontosságát Tokióban már decemberben megpendítették.

Hol az igazság?

Róma olasz, Addis-Abeba abesszin győzelmet jelent

Róma, február 17.

Az olasz sajtó és propagandaügyi minisztérium csak most közöl részleteket arról az öt napig tartó szakadatlan harorról, amely Makallétól délre zajlott le az olasz és abesszin seregek között és amelyben elkeseredett küzdelem árán szombaton este megfutamították az abesszineket.

Az olasz arcvonal — mondja a jelentés — amely Makallé és Dessie között egészen a Dogea-hágóig nyúlt, Kassza és Szejum herceg egyesített seregeivel találta magát szemközt. A két szárny között Mulugeta herceg seregei állottak erős állásokban a 3000 méter magas Aradam fennsíkron.

A támadó olasz seregben öt hadosztály volt kizárólag fehér katonákból. A támadás első szakaszában február 11-én az 1. hadosztály megtámadta Mulugeta herceg seregét és sikerült elvágnia a bal és jobb szárnytól. Az olasz sereg azonban olyan heves abesszin ellenállásra talált, hogy kénytelen volt tartalékjait is a tűzvonalba dobni. 12-én megeredt az eső és ezért az olaszok huszonnégy óráig szüneteltetni akarták hadműveleteiket, de az abesszinnek a zuhogó eső dacára is ellentámadásba mentek át.

Február 15-én zajlott azután le a

döntő ütközet, amikor is az olaszok teljesen körülvették az Aradan-fensíket és szombaton este rohammal elfoglalták a magaslatot.

A spanyol választásokon

Merényletet akartak elkövetni Zamora köztársasági elnök ellen

Madrid, február 17.

A spanyol választások vasárnap reggel vették kezdetüket. Az eddigi jelentések szerint nagyobb rendzavarások nem történtek, csupán Corogne vidéki városkában festette vér az utcát. Egy teherautó kommunista szavazókat szállított és az őrség felszólítására sem állt meg. Erre sortüzet adtak és egy ember oly súlyosan megsebesült, hogy kórházba szállítása közben kiszenvedett.

Valladares miniszterelnök rádióbeszédet intézett a néphez, amelyben ama reményének adott kifejezést, hogy a választások alkalmával lesznek arra, hogy az évek óta tartó zavaros politikai helyzetbe tisztulást és megnyug

Ezzel szemben az abesszin hadvezetőség vasárnap este a maga győzelmét jelentette, amely szerint Djebeko városnál az abesszinek visszaverték az olaszokat és ezek visszavonulni voltak kénytelenek. Az ütközetben áldítólag száz olasz katona esett el és az abesszinek három hegyi ágyút, öt gépfegyvert és nagymennyiségű lőszerzsákmányoltak.

Hogy melyik az igaz, ezt senki nem tudja, talán még maguk a hadviselő felek sem.

vási hozzanak.

Nagy feltűnést keltett, hogy az egyik szavazatszedő elnök megmozdította a bizalmi férfiakat és segéderőket a választások megkezdése előtt, hogy nincs-e náluk fegyver. Ebben a körzetben szavazott ugyanis Zamora köztársasági elnök is és a szavazatszedő elnök olyan értesítést kapott, hogy a elnök ellen merényletet akarnak elkövetni.

Időjárás

Fokozatos enyhülés, több helyen ismét eső, havas eső és ónos eső. — A hegyeknél még havazás. Déli, délnyugati szél.

A második nagy tombola 24. száma

Matuska haldoklik

Magához kérte leányát és budapesti ügyvédjét, mert végrendelkezni akar

Bécs, február 17.

Az osztrák fővárosba vasárnap reggel érkezett az a feltűnést keltő hír, hogy Matuska Szilveszter, a biatorbágyi vonatrobbanó rém haldoklik.

Mint ismeretes, Matuskát a biatorbágyi merénylet után nem sokkal Bécsben fogták el. Így azután elsősorban Ausztriában elkövetett vasúti merényletekért vonták felelősségre és az anspachi merénylet miatt hat évi börtönre ítélték. Amikor ez az ítélet jogerőssé vált, Matuskát a steini fogházban helyezték el. Időközben kiadták Magyarországnak azzal a feltétellel azonban, hogy ítélethirdetés után vissza kell adni és csak az ausztriai büntetés kitöltése után döntenek arról vajjon kiadják-e a magyarországi ítélet végrehajtására.

Ismeretes az is, hogy a magyar bíróságok időközben jogerősen kötélaltali halálra ítélték

a biatorbágyi rémet. Az anspachi merénylet miatt kiszabott büntetés a jövő évben járna le és Matuska természetesen retteg attól, hogy kiadják Magyarországnak, ahol a bitó vár rá. Egész sereg kegyelmi kérvényt intézett a magyar kormányhoz leánya és ügyvédje útján.

Most aztán Matuska váratlanul tüdőgyuladást kapott és átszállították a steini rabkórházba, ahol állapota válságosra fordult és már csak napjai vannak hátra.

A vonatrobbanó rém tudja ezt és azért magához kérte leányát és budapesti ügyvédjét, mert végrendelkezni akar. Hír szerint Matuska megírta önéletrajzát, valamint több film szcenáriumot és ezek kiadási jogát akarja leányára hagyni, tekintve, hogy több kiadovállal nagyobb összegeket ajánlott fel az emlékiratokért.

Darabokra tépett a motoros egy süketnéma nőt

A mozdonyvezető látta a veszedelmet és fűtyjeleket adott, de a szerencsétlen nő nem halotta

Timisoara, február 17.

A bánási Uluc község állomásánál súlyos szerencsétlenség történt. A Buzias és Timisoara között közlekedő motorvonat elütött egy fiatal nőt aki közvetlenül a vonat előtt akart a pályatesten áthaladni. A motorvonat vezetője látta az asszonyt és ezért jelzést adott, de a vonat sebességét nem csökkentette, mert bizonyosra vette, hogy a szerencsétlen teremtés meggyorsítja lépését.

Nagy volt azonban a rémülete, amikor az asszony a sínek között megállt és csak a utolsó pillanatban akart a vonat elől elugrani. Ekkor már késő volt, mert a motoros elütötte és néhány méteren magával sodorta a szerencsétlen teremtést. Amikor a vonatot megállították és az asszonyt kiemelték kiderült, hogy a kerekék ballábát szétronsolták, karját összetörték, de ezenkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol tegnap délután meghalt.

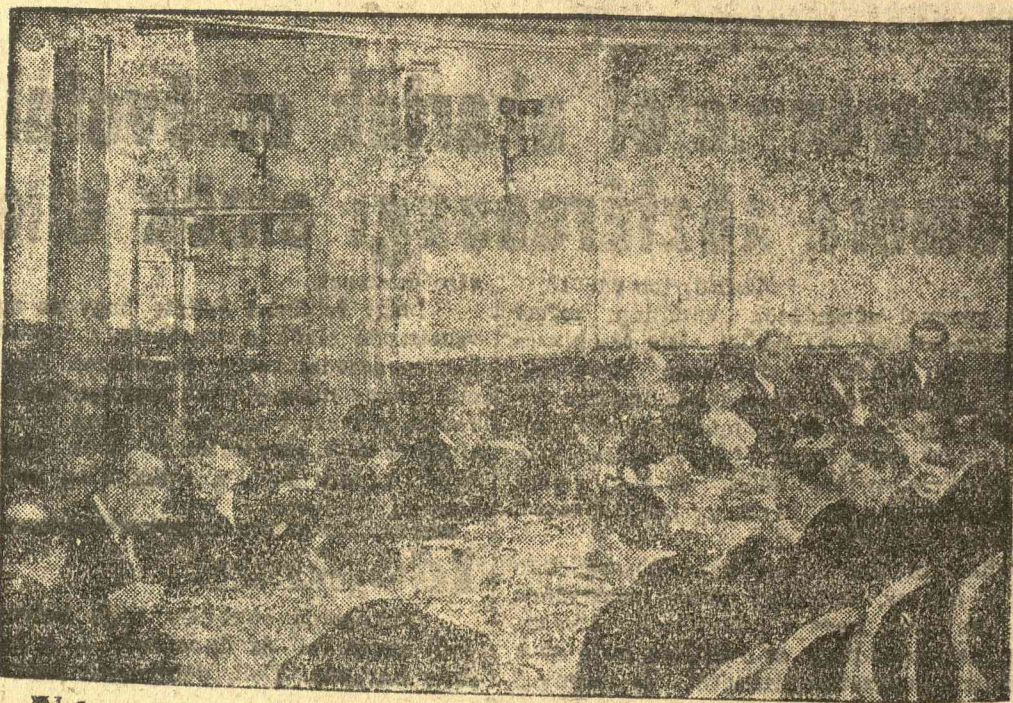
Az elgázolt asszonyt Ion Emiliának hívták és 24 éves volt. A fűtyjeleket azért nem hallotta, mert süketnéma volt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért Vlad Dumitru a motorvonat vezetőjét és Crupe Ion mechanikust terheli a felelősség.

Mindkettő ellen az eljárást folyamatba tették.

Jogerős a marseillei királygyilkosok ítélete

Aix en Provence, február 17.

Beszámoltunk tegnapi számunkban arról, hogy a marseillei királygyilkosság miatt életfogytiglani kényszermunkára elítélt vádlottak nem éltek felelősségi jogukkal. Tekintettel arra, hogy a törvényszabta három hónapos határidő lejárt anélkül, hogy a felelősséget benyújtották volna, az esküdtsek szombaton este ki hirdette, hogy az ítélet jogerős.

Német miniszterialogatás Varsóban

Dr. Franck német birodalmi miniszter Varsóban a Harmadik Birodalom mai berendezéséről tartott előadást. A miniszter (x) tiszteletére az Európa-vendéglőben bankett

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

24

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új februári tombolán

Január 27 - február 26

Caro király Nizzába érkezett

Páris február 16

II Carol király vasárnap délelőtt inkognitóban Nizzába érkezett. Az uralkodót a nizzai helyi hatóságok képviselői fogadták. Carol király csak rövid ideig marad Nizzában.

SIESTA SANATORIUM BUDAPEST

I. Ráth György u. 5. A Kis Svábhegy aljában, a város bármely részéről könnyen megközelíthető helyen, 9700 négyszögletes park közepén. A modern orvostudomány és higiénia követelményeinek megfelelően alakítva és gyökeresen újjászerveve. Belgyógyászat (klinikai rendszerű beteg-észtelés és kivizsgálás, a legmodernebb Röntgen berendezés diagnostica és thérapia céljaira vegyi és bakt. laboratorium, electrocardiograph, belfürdő, orvosi vezetés alatt működő villanyüzemű konyha stb.) sebészet (három műtőterem a nagysebészet, gégészet urológia céljaira) nőgyógyászat (szülészobák és nőgyógyászati műtőtermek) vizsgyógyintézet, rövidhullámú kezelés, fekvőcsarnokok. Klinikai (társas) kórtermek, külön szobák és luxus apartamentek. Polgári árak! Saját szabadalmu orvoshivó!

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti: 13: Lemezek, 13,45: Tőzsde. Sport, 13,55: Lemezek, 14,15: Hírek, 14,35: Lemezek, 18: Felolvasás, 18,15: Lemezek, 19: Felolvasás, 19,15: Lemezek, 20: Hírek, 20,15: Lemezek, 21,05: Zongora, 21,25: Felolvasás, 21,45: Szimfonikus hangverseny, 22,30: Hírek, 23,10: Vendéglői zene, 23,45: Hírek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek, 11: Hírek, 11,20: Felolvasások, 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 13,05: Hanglemezek, 13,30: Hírek, 14,20: Pontos időjelzés, 14,30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara, 15,40: Hírek, 17,10: Asszonyok 14 nácisadoja, 17,45: Pontos időjelzés, 18: Könyvismeret, 18,20: Szalonzene, 19,10: Farkas Ferenc előadása, 19,40: Báthy Anna énekel, 20,15: A budapesti orvoskari Csaba Bajtársi Egyesület tábora, 21,30: Cigányzene, 22,20: Hírek, 22,45: Az Operaház tagjaiból alakul: zenekar, 24: Jazz, 1,05: Hírek.

SZERDA

Bucuresti: 13: Lemezek, 13,45: Tőzsde. Sport, 13,55: Lemezek, 14,15: Hírek, 14,35: Lemezek, 18: Felolvasás, 18,15: Lemezek, 19: Rádiózenekar, 21: Uzenetek, 21,20: Zongora-ének, 22,10: Kis rádiózenekar, 23,45: Hírek, 24: Vendéglői zene.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek, 11: Hírek, 11,20: Felolvasások, 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 13,05: Cigányzene, 13,30: Hírek, 14,20: Pontos időjelzés, 14,30: Szalonzene, 15,40: Hírek, 17,10: Diák félóra, 17,45: Pontos időjelzés, 18: Gordonka, 19: Hanglemezek, 19,55: Szép Ernő elbeszélése, 20,25: Az Operaház előadásának ismertetése és 20,30: előadásának közvetítése: Bohémélet, 21,55: Hírek, 23,30: Időjárásjelentés, 23,35: Cigányzene, 24: Franciányelvű előadás, 1,05: Hírek.

2. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 február 19

Tizenkét éves templomrablót fogott el a halmeui csendőrség

Három község templomait fosztotta ki a kiskoru bűnöző

Halmeu, február 17.

Még január hónapban Halmeu, Porumbeszt és Cidreag községben ismeretlen tettesek feltörték a katolikus és a román templom kapuját és kifosztották a templomokat.

A csendőrség heteken keresztül kereszte a tettest, mert azt megállapították, hogy te a tettest mert azt megállapították, hogy személy volt.

Végül tegnap sikerült elfogni a templomfosztogatókat egy 12 esztendősi fiú személyében, aki fel volt szerelve a legmoder-

nebb belépő szerszámokkal és azokkal operált.

A 12 éves tolvaj P. V. elmondotta, — hogy este, amikor a harangozó felment a toronyba, belopózott a templom előcsarnokába. Éjnek idején felkiesztette a templom belső ajtaját és kirabolta a templomot. Azután kitorította a templom egyik ablakát és az ablakfüggönnyt tartó kötélre ereszkedett le az udvarra ahonnan már könnyű volt megszökni.

Ilyen módon körülbelül 50.000 lej értékű egyházi kegytárgyat vitt el, amelyeket elrejtett a földben.

A hitlerizmus borzalmaiból

Csehszlovákiából elrabolt német emigráns szörnyű kálváriája

Előbb őt magát vetették börtönbe, majd apját és barátait

Prága, február 17.

Emlékezetes még olvasóink előtt, hogy a múlt évben Jacob Bertholddal egyidőben Csehszlovákiában is elraboltak egy németet, aki Németország területére hurcoltak s hónapokon keresztül fogságban tartották.

A múlt év áprilisában Einstein csehszlovákiai városban Lempersberger Josef müncheni fiatalember heves hitlerista-ellenes propagandát fejtett ki, emiatt a németek nagyon haragudtak rá s elhatározták, hogy elteszik láb alól. Egy cseh csendőr segítségével elrabolták és áthurcolták a német határon, Münchenben pedig börtönbe vetették és a legválogatottabb kínzásoknak vetették alá.

Lampesberger barátai azonban nem nyugodtak bele, hogy ilyen csúnyán fejezze be az életét, hanem kampányt kezdtek abból a célból, hogy a fiatal németet kiadják Csehszlovákiának. Amikor a náciok látták, — hogy Lampesberger nem tarthatják erőszakkal fogva, hogy mégis kezükben legyen a fiatalember, elfogták Lampesberger édesapját, aki München mellett élt és azt mondták Lampesberger Josefnek, hogy áttekint a cseh határon, de ott ki kell jelentenie, hogy szívesebben ül a német börtönben, — mintsem Csehszlovákiában szabadon. Ha ezt kijelenti és visszatér jószántából Németországba, akkor édesapját szabadon engedik.

Lampesberger megígérte, azonban, — amikor átadták a cseheknek, mindent közreadott a lapokban és követelte, hogy nemzetközi lépéseket tegyenek édesapja szabadonbocsátása érdekében.

A német Gestapo erre irigyzatos dühvel Lampesberger németországi barátaira vetette magát. Csehszlovákiából mindegyiknek kompromittáló levelet küldötték és amikor a postás a leveleket kézbesítette, utána megjelent a helyszínen a Gestapo és elkobozva a leveleket letartóztatta a fiatalembereket, akiket Lampesberger édesapja mellé szintén a börtönbe vetett.

Lampesberger Josef most akciót kezdett, hogy a nemzetközi bíróság útján kötelezzék Németországot arra, hogy édesapját és barátait azonnal helyezzék szabadlábra. — Különösen aktuális ez most, mert az öreg Lampesbergernek és a fiatalembereknek a

bűnpörét most fogják letárgyalni Münchenben és ha ott tárgyalják le a pert, akkor egész biztos, hogy valamennyiüket el is ítélik a német hatóságok.

Tűz pusztított a sebes-albai kórházban

Borza'mas pánik az operált betegek között

Sebes Alba, február 17.

Tegnap éjjel 1 órakor ismeretlen körülmények között kigyulladt az itteni állami kórház tetőzete. A betegek között valóságos pánik keletkezett. Mivel a tűz leginkább a sebészeti osztályt fenyegette, ezért a helyzet itt volt a legborzalmasabb. A rövid del azelőtt operált betegek rémülten ugrottak ki az ágyukból és rohantak végig a folyosókon. Nem egynek ujból felszakadt a sebe és vérömlést kaptak.

A tűz fél óráig tartott, de ez alatt az idő alatt a betegek a rémület perceit élték át. A tűz áttért később az operációs teremre és meglehetősen nagy pusztítást végzett. Végül is azonban a kihívott tűzoltók nak sikerült eloltani a tüzet.

A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a tűz milyen körülmények között keletkezett és mi volt az oka.

Tilos a csók!

Csókolózás közben csempészték be a kábítószereket a raboknak

Ankara, február 17.

A török börtönökben feltűnt, hogy a rabok igen sokat csokolóznak a hozzájuk jövő látogatókkal. Azonnal vizsgálatot indítottak és arra a szenzációs felfedezésre jöttek rá, hogy a látogatók csók útján adták a raboknak kábítószert. Ugyanis a török börtönök beszélőszobái úgy vannak építve, hogy a rab és látogatója csak megcsókolhadják egymást, de másképpen egyáltalán nem érintkezhetnek. A leleményes rabok és látogatók azt eszelték ki, hogy a látogató szájában egy kis zacskóban kábítószert tartott és miközben megcsókolta a rabot, észrevétlenül a rabnak a szájába csuszította a kábítószert.

A török igazságügyminisztérium, amikor erről tudomást szerzett, egyszer s mindenkorra betiltotta csókolózást, úgy hogy most a börtönökben a látogatószoba sűrű vasrácsokkal ketté van osztva.

denkorra betiltotta csókolózást, úgy hogy most a börtönökben a látogatószoba sűrű vasrácsokkal ketté van osztva.

Uj előírás szerinti
Számla-könyvek
készültek és kaphatók
Pásztor Ede papíráruházában
Piața Mihai Viteazul 4.

3 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 február 19

A kis boszorkány

— Regény az elemből — 1

— Ipen így van ez — mondta az angol asztal mellett egy vendég — olyan elhatározással kezdjük, hogy életünk remekmű lesz nagyszerű székesegyház. És mi marad a merész tervezetéből? Mire elérkezünk a végére, sikerül összekontárkodnunk valami kis vályogviskót...

— Örülök, hogy ilyen találó véleményekkel van embertársairól — szólalt meg egy ritkán hallott hang

A „kiállhatatlan ember” volt, aki egy percre abbahagyta az újságolvasást és hozzászólt a témához. Ő mindig újságot olvasott ebédközben, ami az „angol asztal” egyhangú véleménye szerint neveltlenség volt, és hozzátartozott a „kiállhatatlan ember” kiállhatatlanságához. Még magukhoz sem tértek a csodálkozásból, hogy mogorva honfitársuk egyáltalán megszólalt, mikor az már folytatta is:

— Mondom: örülök Részemről azonban azt állítom, hogy a vályogviskó némi túlzás. Boldogok lehetünk, ha végül valami gödröt áshatunk, hogy abba befeküdjünk, mint a barlanglakók

Az angolok nem győzték csodálni, hogy a „kiállhatatlan ember”-nek megjött a szava. Hét év óta élt már Petershofban és ritka megnyilatkozásait egytől-egyig megjegyezték. Az, ami előbb hallottak tőle, a leghosszabb volt.

A szép Reffoldné odasugta szomszédjának:

— Figyelem! Megint beszélni fog.

Mindenki őt leste, elképedve attól a nagy eseménytől, hogy társalog. A kiállhatatlan ember mogorva hangon rászólt a szomszédjára, egy fiatal leányra:

— Kérem adja ide a mustárt!

A fiatal lány csöndes egykedvűséggel tilt az asztalnál. Nem nyúlt ételhez italhoz. Alacsony, vézna kis teremtes volt az arca is sovány. Még senki se ismerte: új vendég alig két órája érkezett Petershofba. A modorából hiányzott az ideges félszesség, amely a magánosan érkező újoncokat jellemzi. Ugy viselkedett mintha nem is venne észre a gyógyterem 250 vendégét, akik nemzetségek szerint csoportosultak az asztalok mellett. Egyáltalán nem törődött az általános mustrálatással, amelynek ő is ki volt téve, mint minden új vendég.

A „kiállhatatlan ember” érdes hangja kizavarta zárkózottságából. Nem hallotta mit kér tőle gőpiesen kinyújtotta kezét és elébe tette a borsot.

— Ugyebár, ezt kívánja? — mondta szórakozottan, mint akinek egyáltalán nem itt jár az esze — vagy talán vizet parancsol?

— Ön úgy látszik nagyot hall — felelt a „kiállhatatlan ember” nyersen — egyébként még annyit jegyzek meg, hogy kár az ételért, amit az asztalon hagyott. Vagy talán azért nem eszik, mert kellemetlennek találja a „civilizált” helyiség kétszázötven vendégének bámészkodását?

— Nem tudtam, hogy engem bámulnak — felelt a leány — És ha úgy is volna, mit árt az nekem?

— Miért jött ide?

— Bizonyosan azért, amiért ön: meggyógyulni.

— Nem fog meggyógyulni! — csapott le rá a férfi kegyetlenül. — Ismerem a maga fajtaját! Nagyon hamar végeznek. Istennem, mennyire irigylem önt ezért!

— Ön tehát kimondta rám a halálos ítéletet! — mondta a lány élesen szeme közé nézve a különös embernek.

(Folytatjuk)

Béke a Vatikán és a szovjet között?

Az orosz kormány fokozatosan viszszafelel a valláserkölcsei alapelvekhez

Prága, február 17.

A Prager Montagsblatt érdekes cikket közöl Moszkva és a katolicizmus viszonyának alakulásáról. A lap rámutat azokra a változásokra, amelyek az utolsó két esztendőben a szovjet politikájában észrevehetők, amilyen a házasság elvéhez való visszatérés a karácsony ünnepével szemben való új megatartás, az új nevelési elvek. A lap szerint ezek a változások azt mutatják, hogy a szovjet fokozatosan közeledik a valláserkölcsei alapelvekhez. A kommunistákkal való megértés

előfeltételeként a lap a következő tetteket állítja fel:

1. Teljes felekezeti és lelkiismereti szabadság Oroszország területén.
2. Vallási szervezetek létesítésének szabadsága
3. E követelések végrehajtásának kezdése a pápával létesítendő konkordátum formájában.
4. A kommunisták vallás- és egyházellenes propagandájának megszüntetése valamennyi államban

Újabb fordulat

Ötmillió lejes életbiztosítása miatt gyilkolták meg Tita Cristescut?

Bucuresti, február 17.

Tita Cristescu ügyében érdekes fordulat állott be. Jelentkezett ugyanis Micescu Elena 15 éves kisleány, aki Gregoriánne vallomása szerint a színésznő halála napján Gregoriánneval az Aro moziban volt s az asszonyt felkísérte Tita lakására. A leány a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Gregoriánne nem mondott igazat, mivel a kérdéses napon nem volt vele moziban és nem is járt a színésznő lakásán.

A vizsgálóbíró most azt gyanítja, hogy Tita Cristescu halála előtt 5 millió lejes életbiztosítást kötött és egyik hozzátartozója, kinek javára szült a kötvény, eltette láb alól a színésznőt.

A vizsgálóbíró most körlevelet intézett a biztosítótársaságokhoz, melyben kéri, hogy közöljék vele, mekkora összegre volt Tita Cristescu biztosítva s melyik társaságnál.

Megakadályozott a falusi lakosság egy baptista temetést

Dorchoau, február 17.

Stanca községben különös eset történt. Ebben a községben igen nagy tért hódított a baptista vallás és mivel még papjuk nincsen, azért a halottaikat pap nélkül temetik.

Történt pedig két nappal ezelőtt, hogy Ficioru Gheorghe nemrég ártért baptista gazdálkodónak meghalt a fiacskája és a baptisták elhatározták, hogy saját külön temetőjükben pap nélkül temetik el.

A falusiakat ez felbőszítette és elhatározták, hogy nem engedik a gyermekeiket pap

nélkül eltemetni.

Tegnap délután volt a temetés és a baptisták meg is indultak, hogy eltemessék a kisleányt. Amikor azonban a mezőn át haladtak, szembe velük botokkal felfegyverkezve egy csoport falusi jött. A baptisták erre annyira megijedtek, hogy a koporsót eldobták és elmenekültek.

Az ártatlan gyermek koporsója felpakolt és a halott kigurult a árokba. A falusiak úgy szedték fel és vitték el a paphoz, aki eltemette egyházi segédlettel.

Temetik az ir miniszterelnök fiát

De Valera ir miniszterelnök fiát halálos lovasbaleset érte. A fiatalembert óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Okirathamisítás miatt

Hat hónapra ítélték egy bihormegyei gazdálkodót

Oradea, február 17.

Bonyolult okirathamisítási ügyben hozott ítéletet ma délelőtt a helybeli törvényszék. A vádlottak padján öv. Popa Nicolaen és Christea Alexandru Fanet (Bihormegye) községbeli lakosok ültek.

Az ügy előzményei még 1931-re nyúlnak vissza, amikor is Pop Iosif szintén faneti gazdálkodó egy tartozás miatt foglaltságot vezetett Popa Nicolae ellen. Popa időközben elhunyt, de az eljárás özvegye ellen is tovább folyt és 1931 január tizenötödikén lefoglalták egy tehenét.

Christea Alexandru később egy beadványban kérte a foglalás feloldását tekintve, hogy a tehen az övé. Ennek igazolására egy járlatot is felmutatott. Tüzetesebb vizsgálat után azonban kiderült, hogy a járlatot Christea hamisította és a primár aláírását is ő hamisította a járlat alá. Hamarosan kiderült az is, hogy Christea vadházasságban él özvegy Popánéval.

A törvényszéki tárgyaláson Christea hat hónapra ítélték, míg özvegy Popánét felmentették a vád és következményei alól. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem fellebbezést jelentett be.

Erdélyi munkás kalapácsos rabló-gyilkossági kísérlete Bucarestben

Elet-halálharc a külvárosi korcsmában

Bucaresti, február 17.

Ma reggel egy gyanús külsejű egyén lépett be a Constantin Gheorghe korcsmájába. Amikor senki nem volt a korcsmában az idegen felállt és odament a vendéglőshöz, akitől megkérdezte:

— Mennyit fizetek?

— 17 lejt — volt a válasz.

Az idegen egy husz lejest nyújtott át, amit azonban a földre ejtett. Amikor a korcsmáros lehajolt, hogy felemelje, az idegen kalap

páccsal teljes erővel a fejére vágott. A korcsmárosnak azonban félig eszméletlenül még volt annyi ereje, hogy rátámadjon a férfire, akit torkonragadott. Elet-halálharc kezdődött, végül mégis a támadó győzött. Valamivel később egy fogyasztó jött a korcsmába és megtalálta a korcsmároszt eszméletlenül állapotban vértől borítva. Rendőrség megállapította, hogy a támadó Rápolti Gyula, fagarasi illetőségű munkással azonos.

Megrendítő gyermektragédia Salontán

Halálos füstmérgezést kapott egy 16 hónapos kislány

Salonta, február 17.

Tragikus kimenetelű gyermekszerencsétlen eség történt Salontán, Samu Mihály favágó feleségével és három gyermekével a Ioan Ra, 3033 számú házban lakik. Az asszony a Kemény Testvérek gyárában dolgozik és miután a szülők egész nap nincsenek otthon, a házra és az alig tizenhat hónapos kis Juliskára a másik leány, a tizennégy éves Böske vigyáz.

Két nappal ezelőtt, amikor a tizenhat hónapos kislány aludt, Böske megrakta jól a tüzet, hogy a cseppség meg ne fázzon, majd 4 éves Zsuzsi hugával kimentek a közeli jégre csuszálni.

Önfeledten szórakoztak odakint, amíg a

házban megtörtént a tragédia. Matok Mihály né, aki vizért volt Samuék udvarán különös füst szagra lett figyelmes, ami a lakásból áradt ki. Odasietett és megdöbbenve látja, hogy a szobában hatalmas a füst. Csakhamar kiderült, hogy a kályhából kipattant egy szikra, amely egy rongydarabra esett és azt meggyújtotta. A füst azután súlyos mérgezést okozott és a cseppséget rendkívül súlyos állapotban vitték be a kórházba. Az orvosok azonnal ápolás alá vették, de megmentésére semmi remény.

A rendőrség bevezette a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Nagysikert aratott a marghitai itjuság műsoros estélye

Már hetekkel ezelőtt lázas készülődés volt a marghitai itjuság körében. Aki mer az nyer szenzációs operettet mutatták be szombat este a Marghit szálló színház termében.

Klein Ferenc és Goldstein Miklós rendezők agilis és hozzáértő irányításuk mellett folytak a próbák.

Az előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg a lehető legjobban sikerült. A szereplők egytől egyig jók voltak és tehetségük legjavát adták.

Elsőnek Brüder Adélt kell megemlíteni, aki a primadonna volt, oly tökéletesen játszott, hogy igazán élvezetet nyújtott a közönségnek. Először volt még csak színpadon, de egy csapásra meghódította a közönséget. Elegáns ruhával és biztos fellépéssel nagy sikert ért el.

Neuländer Jenő, a bonviván szerepében csodásan alakított. Igazi jó műkedvelő Steiner Miklós is. Szmuuk Klári, mint mindenkor most is nagyon jól játszott. Löwinger Laci, táncoskomikus volt, nagy sikert aratott, ügyes, humoros táncos komikus. — Leichmann Olga Lantos Lia szerepét játszotta, kiforrott igazi szubrett, otthonosan mozog a színpadon.

Stern Sanyi, Weisz Imre, Berger Ferenc egytől egyig jók voltak. Szándékosan hagytuk utoljára Klein Laci buffó komikus szerepét, a tőle már megszokott hozzáértéssel alakította. Bomba sikere volt. A közönség sokszor kiapadt.

Görölk csoportjában: Kreban Aliz, Gyerkováts Lili, Friedmann Évi, Mihutiu Viorica, Mandelbaum Elza, Rodán Muci, Guttmann Bözske, Friedmann Évi, Lőrincz Nusi, Weinstein Erzsi, Kováts Rózi, Farkas Kató, Grósz Lili és Asók Gizi nagyon édesen játszottak.

Külön érdekessége volt az estélynek az uri zenekar, melyben Fuchs Dezsőné zongorán, Klein Ferenc, Löwinger Laci hegedűs és Pollák Imi jazz band-en művészielen játszottak. A nehéz táncok betanításáért Vámos Kától illeti az elismerés.

Az estély sikere érdekében sokat dolgozott Vadász Jenő és Fuchs Dezső, akik vendégek voltak az estélynek.

Negyedmilliót nyert a sorsjátékon egy Misca községbeli szobalány Oradeán

Oradea, február 17.

Az Allami Osztálysorsjáték létesítése óta minden hónap tizenötödike az a nap, amit ezrek és ezrek izgatottan várnak. Amikor eljön a várva-várt nap, minden sorsjegytulajdonos az ujságokat várja, vagy csoportokba verődve állnak az elárusítóüzlet kirakata előtt, elfutó legzetel figyelve a kiragasztott szerencseszámokat.

A február tizenötödikén, szombaton megtartott húzások ismét Oradeára és Bihormegyre mosolygott a szerencse. Az egyik millió nyereményt a 6092 számú sorsjegy nyerte, amely ebben a városban került eladásra. Hamarosan kiderült, hogy az egyik negyedet Kun Irma, dr. Leipnik Sándor fogorvos szobalánya, egy másik negyedet egy bracai diák, míg a harmadik és negyedik negyedet egy-egy oradeai ember vásárolta meg.

Kun Irma, a bihormegyei Misca községből való fiatal leány és már régebben Leipnikék szolgálatában áll. Az Iliescu bankháznál vette sorsjegyet és ki írhatta le örömeit, amikor a bankház kirakataiban meglátta az ő számát, amely egy millióval húztak ki. Ebből természetesen csak kétszázötvenezer lejt jut rá, de így is egész vagyon. Rögtön megkezdődtek a tervezgetések, amelyek ugyan a szerencse előtt sem hiányoztak, de most már „valamivel” komolyabb formában... Valószínűleg földet vesz Kun Irma otthon a nyert pénzen. Annyi bizonyos, hogy a nyeremény jó helyre jutott. Kun Irma, a fiatal miscai leány megérdemli a szerencséjét.

Hir szerint egyébként Oradeán még igen sok emberre mosolygott a szerencse február tizenötödikén.

Egy évi börtön a leharapott orrért

Berlin, február 17.

A berlini törvényszék egy igen érdekes ügyet tárgyal. A vádlottak padján egy Ernst Richter nevű fiatalember ült, aki azal volt vádlotva, hogy egy feltökénységi jelenet közben leharapta a menyasszonya orrát. A menyasszony természetesen azonnal szakított vele és feljelentette.

A főtárgyalás napja elérkezett és a tárgyaláson megjelent a volt menyasszony is, akinek az orra a legnagyobb meglepetésre helyén volt, sőt igen csinos is volt, ami meglepte magukat a bíróságot is.

A fiatal leány elmondotta, hogy amint volt vőlegénye leharapta az orrát egy kórházba ment, ahol olyan sikeres plasztikai műtétet végeztek rajta, hogy az orra sokkal szebb lett, mint eredetileg. Éppen emiatt még hálásnak is kell, hogy legyen a harapos fiatalembernek, mert ezáltal egy igen előnyös házassági ajánlatot kapott és kéri a bíróságot, hogy ne ítéljék el a vádlottat.

Ennek ellenére a bíróság súlyos testi sérülés vétségében találta bűnösnek Ernst Richtert és ezért 1 évi börtönnel sújtotta.

Terményárak Oradeán

Buza 460—470, rozs 340—350, zab 350, árpa 300—330, kukorica 310—320, napraforgó 450, tökmag 680.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 február 19.

Carol király szenzációs nyilatkozata a „Daily Telegraph“-ban

„Nem téveszttem szem elől a kisebbségek élni akarását“

Nizzából jelentik: Carol király az eddigi tervek szerint ma elutazik Nizzából és visszatér Bucurestibe.

Öfelsége tegnap fogadta a Daily Telegraph munkatársát, aki előtt renklvívű nagyonatosságu nyilatkozatokat tett.

— Egyike vagyok azoknak — mondta — akik legőszintebben kívánják a békét. Nem vagyok pacifista, azonban a szónak abban az értelmében, hogy hadseregünk leszereljük és készületlenül várjuk be egy esetleges támadást.

— Romániára nézve igen fontos, hogy a legteljesebb együttérzés uralkodjék közöttünk és Franciaország, valamint Anglia között, valamint hogy a Népszövetség szellemében fejtsse ki külpolitikai tevékenységét.

— A Habsburg-kérdésben a kisanant nem járhat el önállóan — mondotta az uralkodó — de kész ebben az ügyben üzdeni abban az irányban, amit Franciaország helyesnek talál.

— Nálunk — folytatta Öfelsége — a gazdasági helyzet több gondot okoz, mint a politikai ellentétek. Ezen csak a közép-európai áldatlan vámsorompók sürgős és kíméletlen lerombolása segíthet és ebben a kérdésben a kezdeményezésnek nem Romániától kell kiindulnia. Vannak egyesek, akik

azt mondják, hogy előbb a politikai helyzetet kell megjavítanunk és ez maga után vonja a gazdasági helyzet feljavulását is. Én azonban nem hiszek ebben.

A szomszédállamokról szólva, Öfelsége kijelentette, hogy Románia a legőszintebben kívánja a békét minden egyes szomszédjával, így Magyarországgal is, de a felelős magyar tényezőknek be kell látniuk, hogy ez a béke csak úgy lehet tartós, ha a határmódosításokra vonatkozó vitának még a lehetőségét is kikapcsolják.

— Mindig szem előtt tartom azt a tényt — folytatta érdekes nyilatkozatát az uralkodó — hogy Románia határain belül kisebbség is él. Természetesen lehetetlen lenne számomra mást cselekedni, mint azt, amit az ország román többsége kíván, ez azonban nem jelenti azt, hogy szem elől tévesztsem a kisebbségek létjogosultságát és élni akarását.

— Kijelenthetem — fejezte be az interjút Öfelsége — hogy a romániai magyarok nem elégedetlenek sorsukkal, kivéve ha valamely politikai agitátor izgatja őket.

Az uralkodó egyébként nyilatkozott a párisi „Excelsior“ című lap munkatársának. A lap az első oldalon közli az uralkodó nyilatkozatát a következő címmel: „Ahol a francia hadsereg van, ott van a román hadsereg helye is, mondotta Carol király“.

Ma lesz a pótválasztás Turnu-Severinben

Turnu-Severinből jelentik: A hetek óta nagy izgalmat keltő mehedintii pótválasztás ma zajlik le. A hatóságok megkezdtek az idegenek eltávolítását. Eddig mintegy ezer nemzeti-párti és ötszáz cuzista kortest távolítottak el.

Tegnap megérkezett Turnu-Severinbe Mihalache is, aki kijelentette, hogy tudomása szerint még vannak elrejtőzve cuzista kortesek a falusi birtokokon. Goga is Turnu-Severinben tartózkodik és személyesen agitálja meg a hivat.

Egyévi fogházra ítelt a törvényszék egy újságíró

A törvényszék első szekciójának hármas tanácsa tegnap tárgyalta Ackersmann Arató András újságíró sajtóperét, aki 1934 szeptemberében a Magyar Hírlapban cikket írt, Gaibu Onisifor egyetemi tanárról, mint az oradeai értekezési bizottság elnökéről. Ghibu ezt a cikket sértőnek találta magára nézve és pert indított az újságíró ellen.

A törvényszék kettős tanácsa között előbb véleménykülönbség támadt, harmadik bírónak Niculescu bíró jött be.

Ponosan 12 órakor kezdődött meg a főtárgyalás, amely négy óráig tartott. A főtárgyaláson Ackersmann kérte a bizonyítás elrendelését, amelyet azonban a bíróság szófóbbssággal elutasított.

Ghibu, dr. Zigre, dr. Mocan, dr. Popa Teodor, dr. Lascu és dr. Gavra képviselték, akik súlyos büntetést kértek az újságíróra.

Ackersmann hosszú védekezést fejtett ki, amelyek végeztével a bíróság határozathozatalra vonult vissza. Végül is a törvényszék bűnösnek mondta ki Ackersmann Andrást és egyévi fogházra, valamint 10.000 lej pénzbüntetésre ítélte. Az újságíró megfellebbezte az ítéletet.

Zátonyra futott egy amerikai utasszállító gőzös

Newyorkból jelentik: Az Amerika és Kelet-Afrika között közlekedő „Vinchester Eastern“ nevű hajó Portlandnál a sűrű ködben zátonyra futott. A hajó fedélzetén 308 utas volt. A hajó rakétajeleket adott le és rádión kért segítséget.

Újabb jelentések szerint vontatóhajók segítségével sikerült a hajót megmenteni.

Elitették a „Porunca Vremii“ szerkesztőjét

Bucurestből jelentik: Az ilfovi törvényszék most tárgyalta Ilie Radulescunak, a „Porunca Vremii“ című hírhedt antiszemita lap szerkesztőjének sajtóperét. Ilie Radulescu ellen Stanciu kapitány indított sajtóperet. A törvényszék a fajvédő lap szerkesztőjét kéthónapi fogházra ítélte.

— Utazási kedvezmény a mezőgazdasági munkásoknak. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elrendelte, hogy a mezőgazdasági munkások, akik 50-es csoportokban utaznak, 65 százalékos vasúti kedvezményt élveznek a rendes vasúti tárfakból.

— Felakasztotta magát egy elmebeteg nő. A girisul de crisi csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy Lakatos Floare 50 éves asszony felakasztotta magát. Lakatos Floare elmebajban szenvedett és az öngyilkosságot is elmezavarában követte el.

Mozgósínházak műsora

Apollo: Fekete szemek.

Forum: Celláni Benvenuto szerelmei.

Heyman: A kisorsolt vőlegény.

Omuia: Fekete rózsák.

APRÓHIRDETÉSEK

POSTA

Megértő jeligére levél van a kiadóhivatalban.

Molett fiatal asszony megismerkedne vidéki urral, ki anyagilag támogatná. Csak vidéki jeligére a kiadóba. 4406

ÁLLÁS

Házmeseri állást keres gyermektelen fiatal pár. Axente Sever 23. 4399

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvesz Sas Emilné, Városi Vasút.

Cipésztanuló felvétetik. Abrahám, Str. Miču Klein 2. szám. 4410

VÉTEL-ELADÁS

Eladó jövedelmező villaépület Nagypiac közelében sürgősen. Értekezni Str. Nicolae Jorga 2. vendéglőben. 4396

Veszek állammal szembeni követeléseket (kompenzációs célokra). Biroul Samu, Bucuresti, Str. Intrarea dr. Marcovici No. 1. 4401

Kiss János-féle ház örökáron eladó. Erdek földni Tokaji Sándornál. Chisineu-Cris, jud. Arad.

Eladó jömeneteli hentes és mészáros üzlet. Motilor 47. 4385

LAKÁS

Kiadó majusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás csinos lakás, toilette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

KÜLÖNFÉLE

Járási székhelyen bármilyen árunak alkalmas raktárhelyiség kiadó, esetleg lakással együtt. Cim a kiadóban. 4400

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 380.

6. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG“ 1936 február 19.

Legújabb HERMES vasúti menetrend nagy alakban 40 lei kis alakban 16 leies áron kapható **Pásztor Ede** papírárubázban, Piața Mihai Viteazul 4.